

دانشگاه علوم پزشکی بابل
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

آشنایی با
المپیادهای علمی دانشجویی
دانشگاه های علوم پزشکی

گردآوری:
خانم زهرا مرادی
کارشناس المپیادهای علمی دانشجویی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی بابل

آشنایی با تمام حیطه های
المپیاد

❖ آموزش پزشکی

❖ استدلال بالینی

❖ تفکر علمی در علوم پایه

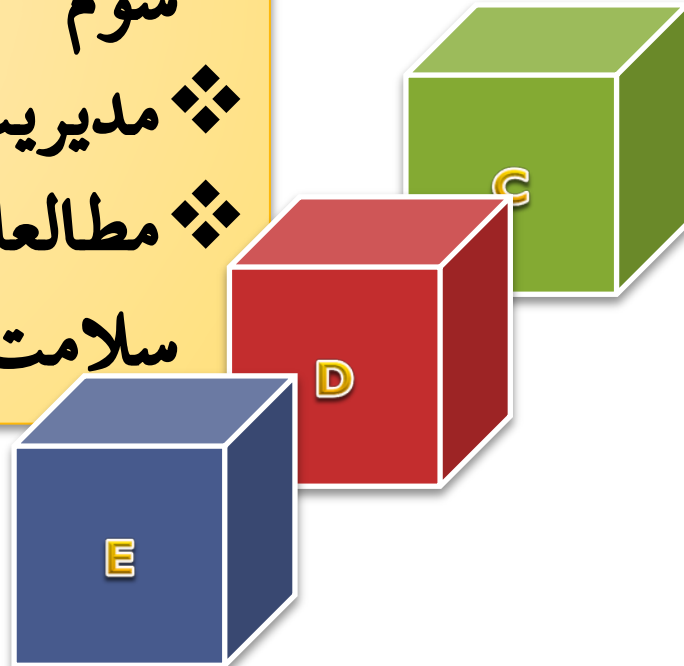
❖ کارآفرینی در بستر دانشگاه های هزاره

سوم

❖ مدیریت نظام سلامت

❖ مطالعات میان رشته ای علوم انسانی و

سلامت

اهمیت برگزاری آزمون های المپیاد

- امروزه نقش دانشگاه های علوم پزشکی تنها به تربیت نیروی انسانی متخصص محدود نمی شود. آنچه نیاز امروز و فردای جامعه ما است و بایستی به آن توجه ویژه شود هدایت و پرورش استعداد های علمی دانشجویان و تربیت متخصصانی تحلیل گر و با توانایی یادگیری مادام العمر است که قادر به تفکر، استدلال، نظریه پردازی، نقد و حل مسائل علمی و اجتماعی باشند.
- برگزاری المپیادهای علمی یکی از راه کارهایی است که می تواند زمینه ساز تلفیق هرچه بیشتر مفاهیم فکری و تحلیلی در نظام آموزش علوم پزشکی باشد.
- المپیادهای علمی می توانند علاوه بر افزایش مهارت های دانشجویان، همچنین باعث افزایش اعتماد بنفس آنان شوند و به رشد فردی و حرفه ای آنان کمک کنند.

آزمون المپیاد پزشکی چیست؟

- این المپیاد دو آزمونی است یکی به صورت انفرادی و دیگری به صورت گروهی برگزار می گردد.
- تمامی دانشجویان دانشگاه ها می توانند در این المپیاد شرکت کنند(یعنی هیچ پیش شرطی من جمله معدل برای حضور در این المپیاد مدنظر نمی باشد).
- به علت اینکه تعداد زیادی از دانشجویان خواهان شرکت در این المپیاد هستند هر ساله هر دانشگاه یا منطقه یک آزمون غربالگری بین دانشجویانش برگزار می کند.

حیطه های المپیاد

المپیاد شامل ۶ حیطه می باشد:

- حیطه آموزش پزشکی
- حیطه استدلال بالینی
- حیطه مدیریت نظام سلامت
- حیطه تفکر علمی در علوم پایه
- حیطه مطالعات میان رشته ای علوم انسانی و سلامت
- حیطه کارآفرینی در دانشگاه های هزاره سوم

شرایط شرکت کنندگان

- دانشجویان مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری عمومی مجاز به شرکت در تمامی حیطه ها می باشند.
- دانشجویان مقاطع phd و رزیدنت ها مجاز به شرکت در حیطه های کارآفرینی و مطالعات میان رشته ای علوم انسانی و سلامت می باشند.
- جهت شرکت در المپیاد، از تاریخ فارغ التحصیلی دانشجو تا زمان برگزاری اولین آزمون غربالگری کشوری بیشتر از ۶ ماه نگذشته باشد.
- معدل کل، سال تحصیلی و رشته تحصیلی محدودیتی در خصوص شرکت در المپیاد و انتخاب حیطه ها ایجاد نمی کند.

تسهیلات و مزایا

- مکاتبه با بنیاد ملی نخبگان و تخصیص امتیاز علاوه بر دارندگان مدال طلا به نقره و برنز برای استفاده از تسهیلات آن بنیاد.
- امکان تحصیل در کارشناسی ارشد رشته آموزش پزشکی برای دارندگان مدال طلا، نقره و برنز حیطه آموزش پزشکی و مدال طلای سایر حیطه ها.
- امکان اجازه شرکت در آزمون دستیاری پزشکی قبل از طرح (straight)، برای دارندگان مدال اول تا سوم طلای انفرادی و مدال طلای گروهی در هر یک از حیطه های المپیاد
- تخصیص امتیاز برای دارندگان مدال طلا، نقره و برنز و دیپلم افتخار المپیاد در جدول چهل امتیازی برای استفاده از سهمیه استعداد های درخشان در آزمون دستیاری پزشکی

تسهیلات و مزایا

- تخصیص امتیاز برای دارندگان مدال طلا، نقره و برنز انفرادی و همچنین گروهی المپیاد در جدول امتیازبندی ورود بدون آزمون از مقطع کارشناسی به کارشناسی ارشد.
- جوایز مادی از طرف دانشگاه.
- حضور دانشجویان موفق المپیادی در کلاسهای درس دانشگاهی و همچنین پرسش و پاسخ در زمینه المپیاد و صدور گواهی تدریس و مشارکت برای آن ها.
- تبادل اطلاعات در زمینه های علمی و فرهنگی دانشجویان با سایر دانشگاه ها.

معرفی و آشنایی با حیطه ها

معرفی حیطه آموزش پزشکی

□ آیا تا به حال به نحوه ی درس خواندن خود توجه کرده اید؟! بعضی ها بلند بلند درس می خوانند، بعضی ها حین درس خواندن راه می روند و بعضی ها به موسیقی گوش می دهند! به راستی این محرک ها کمکی به درس خواندن ما می کنند یا باید آنها را ترک کنیم؟ چه تکنیکهای بهتری برای ماندگاری طولانی تر مطالب وجود دارد؟

□ آیا انگیزه شما برای یادگیری به گونه ای هست که بعد از شکست، تلاش خود را در این راه بی نهایت ادامه دهید؟ بنا به نظر روانشناسان چگونه میتوان این انگیزه را ایجاد کرد؟ در موفقیت دانشجویان، هوش نقش پررنگ تری دارد یا میزان مطالعه؟

معرفی حیطه آموزش پزشکی

□ اگر شما مسئول برنامه ریزی آموزشی دانشکده خود بودید و می خواستید برای دانشجویان جدیدالورود پزشکی یه برنامه چند روزه مواجهه بالینی زودرس بگذارید، چه نکاتی را در نظر می گرفتید؟ از چه روش ها و راهبردهای آموزشی استفاده می کردید؟ و در نهایت برنامه و فراگیران خود را چگونه ارزشیابی می کردید؟ سوال های بالا نمونه های کوچکی از مسایلی هست که در آموزش پزشکی بحث و بررسی می شوند اگر شما هم فکر می کنید، لازم است تغییری در نحوه یادگیری خود یا آموزش دانشکده خود ایجاد کنید، در المپیاد علمی آموزش پزشکی امسال شرکت کنید تا علاوه بر آشنایی با مبانی یادگیری و مبانی آموزشی، طرح ها و ایده های خود را به مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی جهت اصلاح یا بهبود کوریکولوم آموزشی انتقال دهید.

با توجه به نو بودن این حیطه، ترجیح داده شد که در سال ۱۳۹۶، در تعریف حیطه آموزش پزشکی و منابع آزمون انفرادی تنها به مسائل مرتبط با یادگیری، انگیزش، ارزشیابی دانشجویی، برنامه ریزی خرد آموزش در سطح فرد و کلاس بسنده شود.

حیطه آموزش پزشکی برای اولین بار در سال ۱۳۹۶ به مجموعه حیطه های المپیاد علمی دانشجویان علوم پزشکی افزوده شد. این حیطه گستره بسیار وسیعی را دربر دارد که می تواند موضوعات آموزش را از سطح خرد (یادگیری فردی) تا کلان (مدیریت نظام های آموزشی و تدوین نقشه راه آموزش علوم پزشکی کشور) در برگیرد.

انواع سؤالات

Key Features

این آزمون شامل یک سؤال (که معمولاً سناریوی ناقصی است) و چند گزینه (۱۲) است و دانشجو باید ۳ مورد از صحیح ترین جواب ها را از میان گزینه ها انتخاب کند تا امتیاز کامل را بگیرد. به ازای هر انتخاب اضافه بر حداکثر مجاز، یک امتیاز منفی به پاسخ دهنده تعلق خواهد گرفت.

Extended Matching

در این آزمون گزینه های متعددی ارائه می شود و در پاسخ به سؤال یا سناریو گزینه یا گزینه های مختلف انتخاب می شوند.

سؤالات سناریو

هر سؤال شامل چهار یا پنج کلید واژه است که برای آن باید دو راهکار توسط آزمون شونده مطرح شود و برای هر کدام از راهکارها یک سناریوی حداکثر ۲۰۰ کلمه ای بنویسند. سناریو باید واقعی بوده و قابلیت کاربرد در عمل را داشته باشد.

Crossword Puzzle

در این آزمون با استفاده از جدول کلمات متقاطع، درک داوطلب از مفاهیم و شیوه های ارزشیابی مورد سنجش قرار می گیرد. دانشجویان در این مسابقه باید به سؤال های مطرح شده در جدول به صورت انگلیسی پاسخ دهند.

سؤالات تشریحی (Essay)

آزمون شونده گان در پاسخ به این نوع سؤالات آزاد هستند تا آنچه را به نظر ایشان منطقی و مفید است (در محدوده کلمات مورد قبول اعلام شده) را ارائه دهند.

معرفی حیطه استدلال بالینی

□ استدلال بالینی موضوعی است که در روند تربیت یک پزشک کمتر به آن توجه می شود. روند معمول آموزش و سنجش پزشکی در دانشگاه های ما، تعلیم یک سری محفوظات و بازخواست آن ها در قالب یک آزمون است و کمتر به آموزش نحوه صحیح استفاده از تفکر نقاد و Approach استاندارد به بیمار پرداخته می شود؛ بسیاری از دانشجویان پس از پایان دوره تحصیل خود و هنگامی که وارد فضای کاری آزاد می شوند و در آن جا خود را تنها می یابند، تازه به اهمیت مساله استدلال بالینی پی می برند.

□ در بیمارستان های بزرگ آموزشی به علت کثرت امکانات و نظارت منطقی بر روند هزینه ها، کادر درمان می تواند برای ارزیابی بیماران خود از آزمایش ها و سایر امکانات پاراکلینیک از قبیل تصویربرداری های متنوع استفاده کنند، در حالی که در مناطقی که امکانات محدودتر است برای انجام یک تصویر برداری ممکن است بیماران مجبور شوند مسافت زیادی را به سختی طی کنند و یا برای یک فرد با درآمد پایین انجام بعضی آزمایشات بسیار دشوار باشند و هم چنین بعضی از این اقدامات مانند بسیاری از تصویر برداری ها ممکن است بر بیمار عوارض جانبی تحمیل کنند و حالا تصور کنید که این اقدام از اساس بی مورد بوده باشد!!!

معرفی حیطه استدلال بالینی

□ در هر بیمار در روند شرح حال و معاینات به چی مسائلی باید بیشتر توجه شود؟ در یک بیمار اولویت های تشخیصی و درمانی چیست؟ به چه علائمی و به چه بیماری هایی باید به طور اورژانسی رسیدگی شود؟ روند منطقی برای رسیدن به تشخیص نهایی چیست و چگونه آن را از بین تشخیص های افتراقی متنوع بیابیم؟

□ در نهایت سوال اصلی که ما در این حیطه به آن پاسخ می دهیم این است: «چگونه طبابت کنیم»

استدلال بالینی شبیه ترین حیطه به برنامه رسمی آموزش پزشکی است. ولی از جهتی شاید خیلی هم شبیه نباشد.

ابتدا اطلاعاتی از بیمار اخذ می شود (منبع این اطلاعات شرح حال، معاینه یا پاراکلینیک است). استدلال بالینی روند تفکری است که پزشک را به برداشتن قدم های عاقلانه جهت رسیدن به هدف مطلوب در تشخیص و درمان بیماران رهنمون می سازد و در تمام مراحل ارزیابی بیمار از مراحل اولیه گرفتن شرح حال تا درمان و پیگیری بیمار حضور دارد.

در این آزمون سؤالات از روش تستی (چهار جوابی) خارج می شود و نیاز به تفکر دانشجوی است. دانشجویان از شروع دوره فیزیوپاتولوژی می توانند در این حیطه شرکت کنند. البته ترجیحا دانشجویان در مقطع اینترنی که بخش های بالینی را گذرانده اند و البته علاقه مند به روش تحقیق و پژوهش باشند موفق تر خواهند بود.

اولین مسئولیت هر نظام آموزشی این است که یادگیرندگان را از مرحله یادسپاری صرف مطالب به سمت استدلال و حل خلاقانه مشکلات سوق دهد.

استدلال بالینی بهترین شیوه کسب مهارت در طبابت است براین اساس حیطه استدلال بالینی طراحی شده است.

مهارت در این حیطه در خلال کار کردن با بیماران کسب می شود که نوعی آموزش همراه با تفکر است و نیازمند یادگیری فعال است و از روش یادگیری غیر فعال (استاد محور) متفاوت است.

در این حیطه دو عنصر مهم که یکی هدف و دیگری فرآیند رسیدن به هدف وجود دارد.

E.D.C

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی بابل

المپیاد علمی دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی کشور

تماس تلفنی با دفتر المپیاد دانشگاه: ۳۲۱۹۰۵۹۳ داخلی ۲۱۷
آدرس سایت: talent.mubabol.ac.ir

STEPS

سناریو نویسی

در این آزمون تعدادی علائم و نشانه ها (sign symptoms) به داوطلب داده می شود و از او خواسته می شود براساس این علائم و نشانه ها سناریوی یک بیماری نوشته شود به گونه ای که علائم و نشانه ها در این سناریو گنجانده شود همچنین در نهایت تشخیص نهایی سناریو را بنویسد.

Puzzle

در این آزمون پرونده بیماران به چند قسمت شامل شکایت اصلی و بیماری فعلی، سابقه پزشکی قبلی، معاینه و نتایج پاراکلینیک تفکیک شده است. دانشجو باید قطعات در هم ریخته را جور کند و برای هر تابلوی بالینی فقط یک تشخیص انتخاب کند تا موفق شود قطعات مختلف پرونده را باهم جور کند.

کلیه مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری عمومی مجاز به شرکت در این حیطه می باشند.

Key Feature

در یک مسئله و مشکل بالینی، همه اطلاعات ارزش یکسانی ندارند بلکه نکات کلیدی وجود دارد که بیشترین اهمیت را در حل مسئله ایفا می کند. در این آزمون ابتدا یک سناریو مطرح می شود، سناریو معمولاً کوتاه است چرا که هدف اصلی جمع آوری اطلاعات بیشتر است. در ادامه تعدادی گزینه ارائه می شود (معمولاً ۱۶ عدد) که اطلاعات مربوط به آن ها در متن سناریو نیامده است. دانشجویان مجاز هستند از بین ۱۶ گزینه حداکثر ۴ گزینه را انتخاب کنند.

Clinical Reasoning Problem

این آزمون جهت ارزیابی مهارت ساختن فرضیه های تشخیصی صورت می گیرد. ابتدا سناریویی مطرح می شود. ویژگی این سناریو آن است که اطلاعات آن برای تشخیص نهایی کافی نیست و چند تشخیص محتمل است. از داوطلب خواسته می شود که از بین گزینه های تشخیص، یک مورد را انتخاب کند (حداقل ۶ تشخیص وجود دارد و باید حداقل دو تشخیص درست در میان گزینه ها باشد) سپس باید از میان یافته های بیمار که بصورت گزینه هایی مرتب شده اند حداکثر پنج مورد را که با تشخیص انتخاب شده هم خوانی دارد یا مرتبط است انتخاب کند و براساس تشخیص مورد نظر علامت مثبت یا منفی دهد.

در این آزمون فرضیه های تشخیصی در متن سؤال ارائه می شود و وظیفه آزمون دهنده ارزیابی فرضیه هاست. به این ترتیب در این آزمون وزن و اهمیت داده ها در متن سؤال براساس سناریو سنجیده می شود. آزمون با یک سناریو آغاز می شود که معمولاً کمی مبهم است و راه های متعددی را برای فرضیه های تشخیصی و درمانی باز می گذارد. پس از آن تعدادی سؤال پرسیده می شود که هر کدام سه بخش دارند که در ذیل به آن ها پرداخته می شود.

بخش اول با عبارت «اگر شما به ... فکر کردید» آغاز می شود که شامل یک گزینه تشخیصی یا درمانی مرتبط است. بخش دوم با عبارت «و به این یافته در بیمار برخورد کردید» ادامه میابد که به یک یافته جدید در شرح حال، معاینه یا پاراکلینیک اشاره دارد. بخش سوم شامل مقیاس لیکرت ۵ تایی است که آزمون دهندگان باید تاثیر یافته جدید بر گزینه تشخیصی یا درمانی (مثبت یا منفی) و شدت تاثیر (۱-۲-۳-۴-۵) را مشخص کنند.

استدلال بالینی همان طبابت است. عدم توفیق در حل درست مسائل بالینی به اشتباهات تشخیصی و درمانی منجر می شود.

ترجیحاً دانشجویان رشته پزشکی در مقطع اینترنی در این حیطه موفق تر خواهند بود.

معرفی حیطه تفکر علمی در علوم پایه

□ تا به حال به این فکر کردید که چجوری میشه به یکی میگن دانشمند؟ میدونید که برای نوشتن یک مقاله چه کارهایی باید انجام بدید و چه راه هایی رو باید طی کنید؟

□ المپیاد پایه یکی از حیطه هایی هست که شرکت کننده زیاد داره چون رفرنس محور نیست و توانایی های تفکر خلاقانه و نقادانه رو در دانشجویان میسنجه. از طرفی چون در ارتباط با روش تحقیق و مقاله خواندن و نوشتن هست دانشجویهای هر مقطعی از پزشکی مایل به شرکت در اون هستند. خلاصه که این حیطه از المپیاد میتونه برای شما هم جذاب باشه

□ این المپیاد دارای ۴ مرحله اصلی است:

□ مرحله اول اینه که به شما ۳ مقاله اصلی داده می شه و از شما میخوان که ارتباطات این مقاله ها و شکاف های دانشی موجود در اون ها رو با رسم یک نقشه مفهومی نشون بدید بنابراین توی این مرحله شما نیاز دارید به توانایی هایی از قبیل افزایش سرعت در خواندن مقالات و استخراج مفاهیم، روش های رسم نقشه مفهومی و استخراج داده ها از نمودارها

و

معرفی حیطه تفکر علمی در علوم پایه

□ مرحله دوم شامل خلق فرضیات در رابطه با تناقضاتی است که در مقالات مشاهده میکنند برای مثال در یک مقاله تاثیر ماده A مهاری بوده است در حالی که در مقاله دیگری این تاثیر تحریکی عنوان شده است . دانشجو در این مورد باید توانایی تفکر نقاد خود را بالا برده و سعی به دادن پاسخ های متنوع و منطقی بر اساس اصول فرضیه سازی شود مثلا بگوید شاید تاثیر این ماده dose dependent باشد.

□ مرحله سوم شامل طراحی مطالعه برای همین فرضیه بخش ۲ یا شاید فرضیه های آماده در صورت سوال باشد که توانایی طراحی مطالعه شناخت پارامترها و انواع مطالعات و کاربرد هر کدام هست. شناخت تست های اماری هم در همین مورد هست.

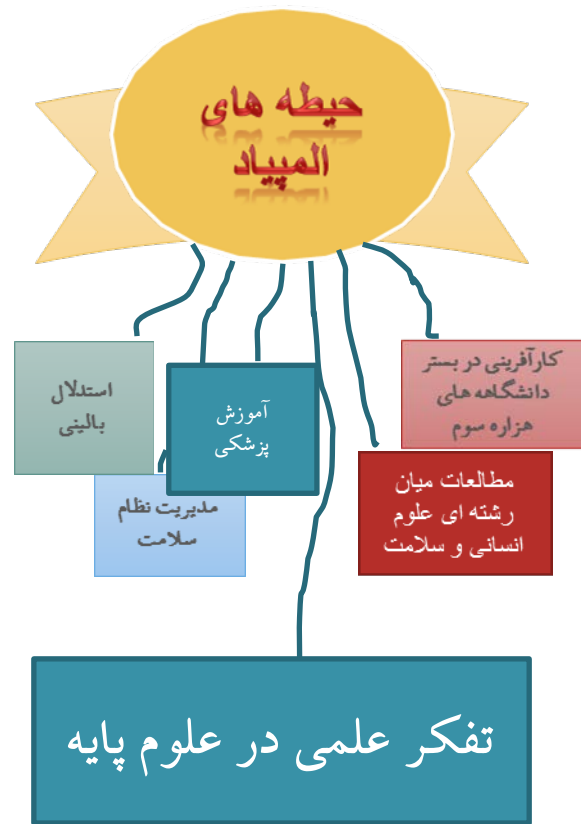
□ مرحله آخر توانایی تجزیه و تحلیل اطلاعات و استنباط منطقی از روی نمودارهایی است که به شما در صورت سوال میدهند که شما باید عموما با استدلال قیاسی نتایج را پیش بینی کنید

تفکر خلاق را می توان مختصراً فرآیند درک مسائل یا کاستی های موجود در اطلاعات، فرضیه سازی درباره حل مسائل و رفع کاستی ها، ارزیابی و آزمودن فرضیه ها، بازنگری و بازآزمایی آن ها و سرانجام انتقال نتایج به دیگران تعریف کرد. با این وجود ماهیت آموزش علوم پزشکی و به خصوص ماهیت آزمون های رایج برای ارزیابی دانشجویان علوم پزشکی در کشور ما به ترتیبی است که کمتر میزان تفکر دانشجو در مورد مطالب تدریس شده مورد سنجش قرار می گیرد.

همواره این سؤال مطرح است که چرا کشوری پیشرفت کرده در حالی که کشور دیگری که حتی از نظر منابع اولیه و امکانات بهره وری دارای شرایط بهتری بوده است، عقب مانده است. چه عامل مهمی در شرایط مشابه باعث پیشرفت و موفقیت (کشور، گروه، فرد) و باعث عقب ماندگی و عملکرد نادرست بعضی دیگر می شود. اگر نه تنها عامل، اما مطمئناً یکی از مهمترین عوامل، تفاوت در خلاقیت، ایده پردازی و نوآوری است. از بین این سه، خلاقیت از همه مهم تر است چرا که ایده پردازی و نوآوری پای خود را بر روی شانه های خلاقیت و تفکر خلاق می گذارند.

المپیاد علمی دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی کشور

تماس تلفنی با دفتر المپیاد دانشگاه: ۳۲۱۹۰۵۹۳ داخلی ۲۱۷
آدرس سایت: talent.mubabol.ac.ir

تحلیل یافته ها

در این قسمت توانایی دانشجویان در تحلیل نتایج جهت رد یا اثبات یک فرضیه مورد ارزیابی قرار می گیرد. این توانایی معمولاً پس از انجام یک مطالعه و به عنوان مثال هنگام نوشتن بخش «بحث (Discussion)» مقاله مستخرج از یک مطالعه به کار می آید. دانشجویان باید جواب های خود را در یک مقیاس شبه لیکرت که دارای سه وضعیت + (تایید فرضیه)، - (رد فرضیه) و ۰ (نه رد و نه قبول فرضیه) وارد کنند.

کلیه مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری عمومی مجاز به شرکت در این حیطه می باشند.

ساختن فرضیه

در این قسمت توانایی دانشجویان برای ساخت فرضیه مورد ارزیابی قرار می گیرد. طبق تعریف، «فرضیه» توضیح برای یک رخداد است یا پیشنهادی برای اینکه چگونه چند رخداد با یکدیگر رابطه دارند. معمولاً روشی که در این قسمت برای ارزیابی توانایی فرضیه سازی مورد استفاده قرار می گیرد این است که به دانشجو نتایج یک آزمایش داده می شود که به ظاهر با مطالبی که تاکنون در مورد موضوع مورد بحث گفته شده قابل توجه نیست و به اصطلاح دانشجو با یک پارادوکس مواجه می شود. سپس از دانشجو خواسته می شود که برای توجیه این نتایج با توجه به نقشه مفهومی که در اختیار دارد فرضیه یا فرضیات علمی ارائه دهد.

انتخاب متغیر و طراحی مطالعه

هدف این قسمت از آزمون، ارزیابی توانایی دانشجویان برای انتخاب متغیرهای مناسب و طراحی مطالعه جهت اثبات یا رد یک فرضیه مشخص است. در این قسمت، یک فرضیه مشخص در ارتباط با موضوع مورد بحث در نقشه مفهومی به دانشجویان داده می شود. سپس دانشجویان در جریان مراحل ابتدائی طراحی یک مطالعه برای آزمون این فرضیه (به عنوان مثال فقط گروه بندی و تیمارهای هر گروه) قرار می گیرند. دانشجویان باید با استفاده از نقشه مفهومی که در اختیار دارند از بین یک سری متغیرهای پیشنهادی آن هایی را انتخاب کنند که به اثبات یا رد فرضیه مورد بحث کمک می کنند. همچنین از دانشجویان خواسته می شود که دلیل انتخاب یا عدم انتخاب هر متغیر را نیز ذکر کنند.

- ۱- طراحی نقشه مفهومی
- ۲- ساختن فرضیه
- ۳- انتخاب متغیر و طراحی مطالعه
- ۴- تحلیل یافته ها

طراحی نقشه مفهومی

در این قسمت که در مقایسه با دیگر قسمت های مرحله انفرادی آزمون حیطه تفکر علمی در علوم پایه زمان و درصد بیشتری از نمره را به خود اختصاص می دهد، توانایی دانشجو در فهم مطالب، استخراج مفاهیم از متون علمی و برقراری ارتباط بین مفاهیم مختلف برای پاسخگویی به یک سؤال و نیز بیان مفاهیم استخراج شده از متون علمی و ارتباطات بین آن ها مورد ارزیابی قرار می گیرد. نقشه های مفهومی، ابزاری تصویری برای سازماندهی و ارائه اطلاعات هستند. در نقشه مفهومی مفاهیم معمولاً داخل کادر قرار می گیرند و ارتباطات بین آن ها با خطوط جهت دار نشان داده می شود. نوع ارتباط به صورت واژه هایی روی خطوط ارتباطی نوشته می شوند.

کلیه مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری عمومی مجاز به شرکت در این حیطه می باشند.

معرفی حیطه مدیریت نظام سلامت

□ آیا شما هم فکر می کنید که پیش از اینکه یک پزشک، دندانپزشک، داروساز، پرستار و تکنسین ماهر باشید؛ یک مدیر کاریزماتیک هستید؟ به بیان دیگر، آیا شما خود را صاحب استعداد ذاتی در حوزه مدیریت می دانید؟ مثال تا بحال برایتان پیش آمده که بتوانید یک عده از دوستان یا همکالسی هایتان را ترغیب به انجام کاری کنید، و یا آنها را از تصمیمی منصرف کنید... یا اینکه توانسته باشید با مبلغ کمی پول؛ دورهمی یا آخر هفته خوبی برای یک جمع خانوادگی ترتیب بدهید و به قولی؛ "با کمترین هزینه، بهترین فایده ممکن را ایجاد کنید؟

□ همه موارد فوق می تواند مثالهای ساده ای از کاربرد علم مدیریت در زندگی روزانه باشد. علمی که در حوزه های مختلف اقتصادی و مالی، رفتاری و انگیزشی و علوم مهندسی سرک کشیده و سعی در کاربردی کردن این حوزه ها دارد. به بیان دیگر؛ با استفاده از علوم حوزه اقتصاد و مالی، علوم اجتماعی و انسانی و همینطور علوم مهندسی، سعی در ارائه راهبردهای به صرفه و با کیفیت تر برای انجام کارها دارد. دانش مدیریت در کاربرد نیز همه علوم و فرآیندها را در بر می گیرد. حوزه های مختلف علوم مهندسی، علوم پایه؛ علوم انسانی و اجتماعی عرصه استفاده از دانش مدیریت هستند.

معرفی حیطه مدیریت نظام سلامت

□ یکی از مهمترین این عرصه ها؛ "نظام سلامت" است. نظام سلامتی که بستر ارائه خدمات و تولید دانش حوزه پزشکی و بهداشتی است. بنابراین؛ "مدیریت نظام سلامت" به عنوان یک دانش پرکاربرد، مجموعه ای از علوم بین رشته ای است که منجر به سیاستگذاری و اداره صحیح کل سیستم بهداشت و درمان اعم از پزشکی بالینی، تا پرداختهای مالی به کارکنان و بیمه اجتماعی مردم می شود مدیریت نظام سلامت را اصلا دست کم نگیرید. نخبگان علوم پزشکی کشور ماکه بنیانگذار المپیادهای علمی حوزه علوم پزشکی بودند- نیز مرتکب چنین اشتباهی نشدند و از آغاز اولین دوره المپیاد های علوم پزشکی کشور در سال ۸۶ حیطه مدیریت نظام سلامت را مد نظر قرار دادند.

معرفی حیطه مدیریت نظام سلامت

□ قرار است در حیطه مدیریت نظام سلامت، شما با بهترین دانشجویان علوم پزشکی کشور که مدعیان ارائه راهکارهای فوق حرفه ای مدیریتی برای حل بحران های نظام سلامت کشور، و ارتقای سطح سلامت کُل مردم هستند رقابت کنید. راه حل چه کسی بهتر است؟ کدام راهکار اثربخش تر است؟ کدام راهکار مقرون به صرفه است؟ در نهایت چگونه می توان راه حل مشکلی را "اجرا" کرد؟ بهترین اساتید حوزه مدیریت نظام سلامت که تجربه تحقیق، تدریس و کار اجرایی در این عرصه را دارند راه حل های شما را قضاوت خواهند کرد. هیچ بعید نیست که برای اجرای یکی از همین راه حل ها، از شما برای مشورت و ایده پردازی بیشتر دعوت به همکاری شود. پس، اگر دنبال انجام کاری بزرگتر از مدیریت یک بیمار هستید، وقت را تلف نکنید. در المپیاد مدیریت نظام سلامت، برای این مهم محک می خورید.

المپیاد علمی دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی کشور

تماس تلفنی با دفتر المپیاد دانشگاه: ۳۲۱۹۰۵۹۳ داخلی ۲۱۷
آدرس سایت: talent.mubabol.ac.ir

نظام سلامت، مجموعه ای از نهاد ها، سازمان ها، افراد و منابع است که می بایست در نهایت هماهنگی با یکدیگر به نیاز های سلامتی مردم پاسخ دهند. شاید همین تعریف ساده و ابتدائی به روشنی بیانگر پیچیده بودن مفهومی به نام «نظام سلامت» باشد؛ نظامی که با مهمترین دارایی هر کشور یعنی جان مردمانش سر و کار دارد و کوچکترین قصور و ناکارآمدی در آن به زیان هایی غیر قابل جبران در جوامع ختم می شود. آشنایی با نظام های سلامت یک ضرورت است، هم برای سیاستمداران و سیاست گذارانی که تولید آن نظام را بر عهده دارند و هم برای پزشکان، دندان پزشکان، داروسازان و هر گروه دیگری از همکاران این نظام که در ارائه خدمت به بیماران و جامعه می کوشند.

www.sina-pub.ir

بسیاری از دانش آموختگان دانشگاه های علوم پزشکی پس از پایان تحصیل یا در مناصب و پست های مدیریتی و اجرایی به تدریج قرار می گیرند و یا اینکه به نحوی با امور مدیریتی سر و کار دارند پس چه خوب است که در کنار درس خود در دانشگاه، مهارت های مدیریتی را نیز بیاموزند.

آگاهی از مطالب مدیریتی کمک می کند تا دانشجویان علوم پزشکی درک بیشتری از شرایط محیط کاری خود داشته باشند.

موضوعات مهم در حیطه مدیریت معمولاً منعکس کننده مشکلات مهم نظام سلامت و یا برنامه های ویژه دولت در این زمینه می باشند.

یکی از سؤالات مطرح برای کسانی که به شرکت در المپیاد علمی حیطه مدیریت نظام سلامت علاقه مند هستند این است که چه منابعی برای ارتقا دانش من وجود دارد؟

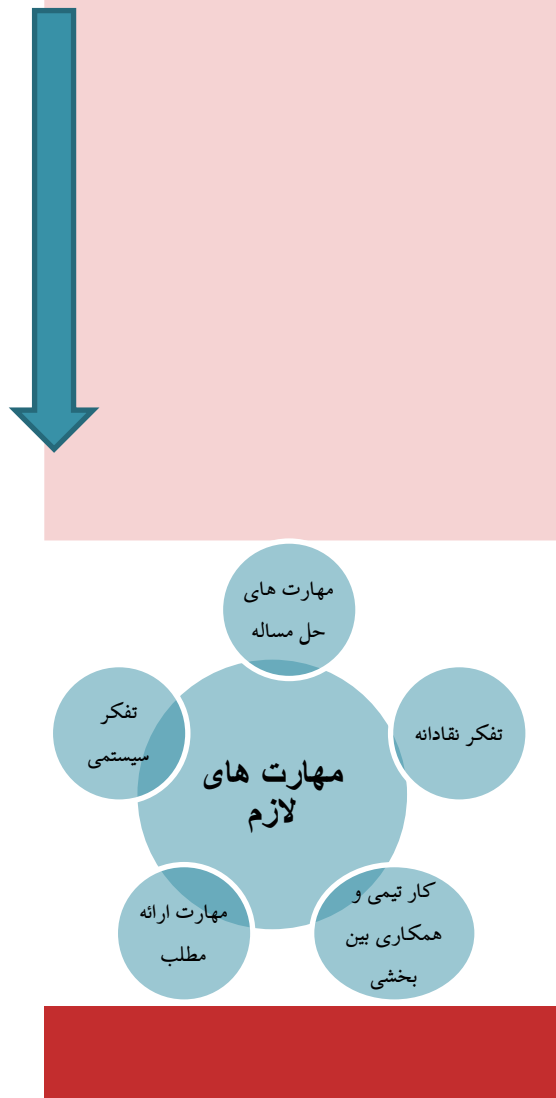
منابع پایه ای و مهمی که ایده های اولیه از این حوزه دانشی را برای فرد مهیا می سازد، می تواند نقطه شروع مناسبی برای مطالعه باشد. گزارش های سازمان بهداشت جهانی و در راس آن ها گزارش سال ۲۰۰۰ و کتاب معروف به اصلاحات نظام سلامت پیشنهاد شده است. همچنین بسته به موضوع اعلام شده توسط وزارت خانه، کتاب ها و مقالات مرتبط بیشتر باید مطالعه شود.

تمرین کردن

فراموش نکنید که مهمترین رمز موفقیت شما در فهمیدن مناسب نظام های سلامت، «تمرین کردن» است.

تنها تمرین مستمر و تحلیل پیوسته اتفاقات روزمره نظام سلامت است که شما را به برداشت حقیقی از این سیستم می رساند. تلاش کنید تا دفعه بعد که مسئله ای از جنس سلامت در دانشگاه، بیمارستان یا جامعه توجه شما را جلب کرد از کنارش ساده نگذرید. در مورد آن بخوانید و با دیدگاه های مبتنی بر «نظام سلامت» آن ها را تحلیل کنید.

برای توانمند سازی المپیاد علمی جهت شرکت در مراحل فردی و گروهی حیطه مدیریت نظام سلامت می بایست یک سری از مهارتهای لازم یا (necessary skills) کسب گردد.

حیطه مدیریت نظام سلامت یکی از چهار حیطه المپیاد علمی دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی کشور است. این حیطه با هدف سنجیدن دانش و نگرش دانشجویان در مورد مسائل روز نظام های سلامت و چالش های پیش روی آن و سپس افزایش مهارت و توانمندی دانشجویان در مقابله با این معضلات و ارائه راهکارهای مناسب طراحی شده است.

راه حل چه کسی بهتر است؟ کدام راهکار اثربخش تر است؟ کدام راه کار مقرون به صرفه است؟ در نهایت چگونه می توان راه حل مشکلی را «اجرا» کرد؟ اینها موضوعاتی هستند که در این حیطه مطرح می شوند.

کلیه مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری عمومی مجاز به شرکت در این حیطه می باشند.

معرفی حیطه مطالعات میان رشته ای علوم انسانی و سلامت (فلسفه پزشکی)

□ فلسفه پزشکی، حیطه ای برای تمام زندگی!

□ بی شک حیطه فلسفه بنیادی ترین حیطه در میان حیطه های مختلف المپیاد است! در این حیطه با دنیای جدیدی روبرو می شوید و پنجره تازه ای به پیش ذهن و اندیشه شما گشوده خواهد شد. دو موضوع اصلی مورد بحث در این حیطه، "فلسفه علم" و "تفکر نقاد" است. در "فلسفه علم" از رشته تخصصی خود بیرون می آید، پرواز می کنید و از بالا به مقوله "علم" دوباره نگاه میکنید؛ اما این بار نگاهی متفاوت، بسیاری از موضوعاتی که تصور می کردیم قطعی هستند مورد شک قرار می گیرند؛ وقتی می گوئیم مطلبی علمی است، دقیقا منظورمان چیست؟ آیا علم تجربی به ما معرفت قطعی می دهد؟ ابطال شدن نظریات پذیرفته شده علمی نشانگر چه چیزی است؟

معرفی حیطه مطالعات میان رشته ای علوم انسانی و سلامت (فلسفه پزشکی)

□ موضوع دیگر "تفکر نقاد" است که در آن با انواع مغالطات و نحوه تشخیص آنها، ساختار استدلال و مطالب جذاب دیگری آشنا خواهید شد. جالب است بدانید سازمان جهانی سلامت، تقویت ده مهارت را برای زندگی سالم توصیه کرده است که تفکر نقاد دومین مهارت از این مجموعه دهگانه است پس حتی اگر تمایلی به شرکت در المپیاد ندارید و یا میخواهید سراغ حیطه ای غیر از فلسفه بروید، یکبار این حیطه را تجربه کنید! زیرا فلسفه تنها حیطه ای است که برای تمام مراحل زندگیتان مفید است و کاربردش محدود به المپیاد نیست! ضمناً اگر میخواهید در آینده تأثیر گذاری وسیعی در جامعه خود داشته باشید و در کسوت یک نظریه پرداز ظاهر شوید باید فلسفه بدانید، به قول رهبر انقلاب در مقابل این فلسفه های وارداتی و مسائیل گوناگون، آنچه میتواند جواب ما را بدهد فلسفه و علوم عقلی است.

حیطه مطالعات میان رشته ای علوم انسانی و سلامت علاوه بر مزایای علمی و گاه کاربردی اش در بالین، به طور کلی در جهت ایجاد و بقول سقراط، یادآوری توانایی فلسفیدن محصلان در این رشته هاست که المپیاد با رویکردی جدی تر به این موضوع با عنوان تفکر نقادانه پرداخته است.

همچنین به طور اختصاصی به فلسفه طب و جایگاه پزشک (تمام متخصصان دیگر در رشته های علوم پزشکی که با بیمار سر و کار دارند مد نظر است) در رعایت قوانین نانوشته آن در برابر تک تک بیمارانش می پردازد.

المپیاد حیطه مطالعات میان رشته ای علوم انسانی و سلامت (فلسفه پزشکی سابق) تلفیق رشته تماما انتزاعی فلسفه با رشته های عملی پزشکی است.

در ابتدای امر، تلفیق این دو رشته که گویی در دو انتهای محور رشته های دانشگاهی هستند غیر ممکن و عجیب به نظر می رسد اما چنان که به شاخه های فلسفه نگاه می کنیم، در شاخه فلسفه علم می توان پس زمینه ها و رد پای پزشکی و سایر علوم را دید که پزشکی بر پایه آن استوار است .

المپیاد علمی دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی کشور

تفکر نقادانه پایه اصلی فلسفه است. بدین صورت که اگر تفکر نقادانه به صورت سیستماتیک ارائه شود، فلسفه شکل می گیرد.

یعنی مدعاها و استدلال های یک شخص اگر در همه شاخه ها موازی هم بوده و متناقض نباشند، آن شخص علاوه بر دارا بودن تفکر نقادانه، یک فیلسوف هم هست.

فلسفه پزشکی

فلسفه پزشکی بیشتر به مفاهیم فلسفی می پردازد که در بالین و در تصمیم گیری های پزشک و مخصوصا ارتباطش با بیمار نقش اساسی دارند. به عنوان مثال به مسئله علیت، یا به تعریف دقیق سلامت و بیماری و افتراق بیماری از ناخوشی و ... می پردازد و تعریف های گوناگونی از آن ارائه می دهد. بخشی از موضوعات فلسفه پزشکی با مسائل اخلاق پزشکی و نه اخلاق فلسفی همپوشانی دارند.

در فلسفه علم به تمایز بین علم، فن و یا هنر می پردازیم. همچنین روش استدلال در این حوزه را مطالعه می کنیم. به عنوان مثال از مفاهیم معروف این شاخه از منابع المپیاد، مسئله استقرا را می توان نام برد.

تفکر نقادانه

تفکر نقادانه یا Critical Thinking یعنی چگونه سنجیده تر فکر کنیم. تفکر نقادانه به دنبال یافتن ادعاها و استدلال هایی است که قاعدتا در اصل باید به دنبال آن بیایند و همچنین به دنبال یافتن فریبکاری های شخص مدعی است که در اصطلاح به آن مغالطه می گویند. به بیان دیگر در این بخش به نقد می پردازیم (نقد یک جمله یا نقد یک مقاله یا ...)

تفکر نقادانه رویکرد اصلی سقراط و سایر دیالکتیکی های تاریخ است.

کلیه مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری عمومی، PHD و رزیدنت ها مجاز به شرکت در این حیطه می باشند.

از منابع دیگر حیطه المپیاد همانطور که پیشتر اشاره شد، فلسفه علم است. که از نگاه آکادمیک به پزشکی و نحوه ی شکل گیری پایه های آن پرداخته و سپس به تحلیل فلسفی روند عملکرد دانشمندان می پردازد.

طی آموزش فلسفه پزشکی و تفکر نقاد یاد خواهیم گرفت که چگونه نوشته ای قابل قبول و منظم بنویسیم که در فلسفی نوشتن، معانی خاص خود را حفظ کنند.

فلسفه علم

همانطور که اشاره شد، فلسفه علم روند تولید علم و نظریات و فرضیات دانشمندان این حوزه را بطور تخصصی تحلیل می کند و به دنبال بهبود روش علمی است.

فیلسوف علم از این طرق به طور موشکافانه به دنبال یافتن واقعیت جهان هستی و در واقع نزدیک شدن به آن است.

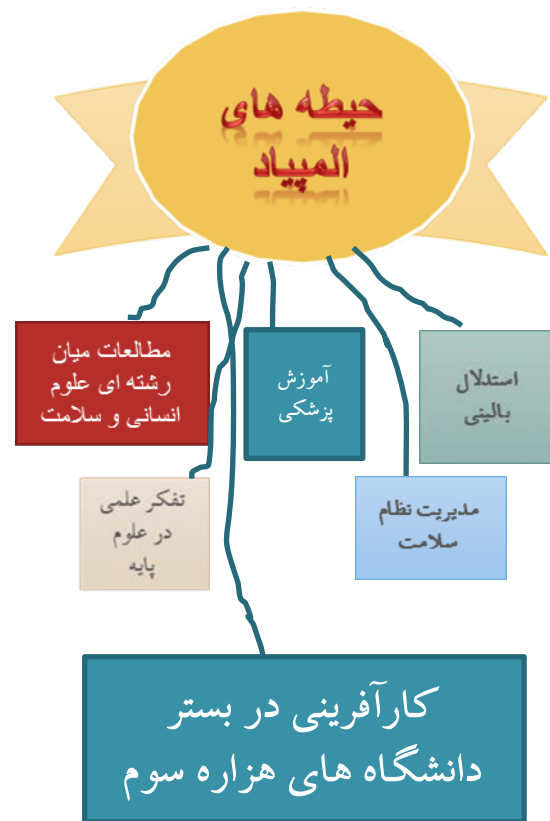
فیلسوف علم، برخلاف خود دانشمند می تواند روند کاری او را توضیح دهد و کاملا به علل انجام فعالیت های او و این که دقیقا چه کار می کند آگاه است.

حیطه مزبور شامل سه بخش کشف فرصت ها، ایده پروری، تبدیل ایده به محصول است که به اختصار هر کدام توضیح داده می شود.

حیطه کارآفرینی در بستر دانشگاه های هزاره سوم برای اولین بار در دهمین المپیاد علمی دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی کشور (سال ۹۷-۹۶) برگزار شد. هدف اصلی از برگزاری این حیطه ارزیابی دانش و توانایی دانشجویان در حوزه های نوآوری و کارآفرینی می باشد.

المپیاد علمی دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی کشور

تماس تلفنی با دفتر المپیاد دانشگاه: ۳۲۱۹۰۵۹۳ داخلی ۲۱۷
آدرس سایت: talent.mubabol.ac.ir

در دنیای واقعی، مدل کسب و کار
قبل از طرح کسب و کار در ذهن
کارآفرین متولد می شود.

ایده پروری

در این مرحله داوطلب المپیاد باید با مفاهیم اولیه ایده پردازی و طبقه بندی های آن مانند ثبت ایده، اختراع، مالکیت معنوی، تکنیک ها و روش های ایده پروری و ... آشنا باشد تا بتواند ایده های جدید و نوآورانه که مبتنی بر فرصت ها می باشد را ارائه و ثبت نماید.

تبدیل ایده به محصول

در مرحله آخر داوطلبین باید با اصول کارآفرینی و قوانین و مقررات کلی کسب و کار و مفاهیمی از قبیل مفهوم اولیه بازار و بوم کسب و کار، استارت آپ ها آشنا باشد و روش های تدوین طرح کسب و کار را بداند تا بتواند با ارائه یک طرح مبتنی بر یک ایده و توانایی تحلیل بازار و نگارش طرح کسب و کار بتواند ایده خود را به ثمره ظهور برساند.

کشف
فرصت ها

ایده پروری

تبدیل ایده به
محصول

کشف فرصت ها

در این مرحله دانشجو باید با روش های تحلیل محیطی با هدف کشف فرصت ها آشنا باشد و حتی بتواند با تحلیل های درست محیط فرصت های نوآوری و کارآفرینی جدید را خلق کند.

سایت المپیاد وزارت بهداشت

لینک سایت رسمی دبیرخانه المپیاد وزارت بهداشت:

<http://medolympiad.behdasht.gov.ir/>

- در این سایت اطلاعات زیر موجود است :

- نمونه سوالات سالهای قبل

- معرفی حیطة

- اطلاعاتی مربوط به المپیاد

- برنامه آموزشی آرمان (این برنامه آموزشی مربوط به دانشگاه

تهران است) آدرس <http://etdc.tums.ac.ir>

قابل توجه : دانشجویان مقاطع کارشناسی ارشد و دکترای حرفهای میتوانند در همه حیطة شرکت نمایند . همچنین علاوه بر مقاطع فوق دانشجویان مقاطع دکترای تخصصی بالینی و ph.D نیز میتوانند در حیطة های مطالعات میان رشتهای و کارآفرینی در بستر دانشگاههای هزاره سوم شرکت نمایند.

راه های ارتباطی

- دفتر المپیاد دانشگاه علوم پزشکی بابل :
- شماره تماس: ۳۲۱۹۰۵۹۳ داخلی ۲۱۷
- لینک سایت ثبت نام و اطلاع رسانی المپیاد دانشگاه علوم پزشکی بابل: **Olympiad.mubabol.ac.ir**